

अथ दशमोऽनुवाकः ।

नवमे वपापुरोडाशस्त्रिष्टुक्तां याज्या उक्ताः । अथ दशमे मनोतासूक्तमभिधीयते । कल्पः । यदा जानाति मनोताथै हविषोऽवदीयमानस्यानुब्रूहीति । तदा मैत्रावरुणो मनोतामन्वाह त्वं ह्यग्ने प्रथम इति । पाठस्तु । तत्र प्रथमामृचमाह । “त्वं ह्यग्ने प्रथमो मनोता । अस्या धियो अभवो दस्म होता । त्वंसी वृषन्नकणोर्दुष्टरीतु । सहो विश्वस्मै सहसे सहध्वै” इति । हे ‘अग्ने’, ‘प्रथमः’ मुख्यः, ‘त्वं हि’ त्वमेव, ‘मनोता’ मनसा उता रक्षिता सर्वैर्देवैः प्रार्थिता देवता, हे ‘दस्म’ दंसयितः, कर्मकुशल, ‘अस्या धियः’ कर्मानुष्ठानविषयाया एतस्या अस्मद्बुद्धेः, अनुसारेण ‘होता’, त्वमेव ‘अभवः’ । हे ‘वृषन्’ कामानां वर्षितः, ‘त्वंसी’ त्वमेव, ‘दुष्टरीतु’ दुस्तरमिदं जगत्, ‘अकणोः’ यागद्वारेण करोषि । ‘विश्वस्मै सहसे’, सर्वस्मादपि बलात् ‘सहः’ अधिकं बलं, त्वमेवासीति शेषः । किमर्थं ‘सहध्वै’ शत्रून् अभिवितुं ॥

अथ द्वितीयामृचमाह । “अधा होता न्यसीदो यजीयान् । इडस्पद इषयन्नोद्यः सन् । तं त्वा नरः प्रथमं देवयन्तः । सहो राये चितयन्तो अनुगमन्” इति । ‘अधा’, इत्यानन्तर्यार्थः, हे अग्ने त्वमेव ‘इषयन्’ इषमन्नं सर्वस्य कुर्वन्, ‘ईड्यः’ सुत्यः, ‘सन्’, ‘यजीयान्’ यष्टृतमः, ‘होता’, भूत्वा ‘इडस्पदे’ अन्नस्य प्रापके यागस्थाने, ‘न्यसीदः’ नियमेनोपविष्टवानसि, ‘नरः’ मनुष्याः, ऋत्विग् यजमानाः, ‘देवयन्तः’ देवा-